

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2014. gada 10. oktobrī*

Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Automašīnu stikla Eiropas tirgus — Lēmums, ar kuru konstatēts EKL 81. panta pārkāpums — Nolīgumi par tirgu sadali un apmaiņa ar komerciāli sensitīvu informāciju — Regula (EK) Nr. 1/2003 — Vienots un turpināts pārkāpums — Līdzdalība pārkāpumā

Lieta T-68/09

Soliver NV, Rūselare [*Roeselare, Roulers*] (Beļģija), ko pārstāv *H. Gilliams, J. Bocken* un *T. Baumé, avocats*,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *A. Bouquet, M. Kellerbauer* un *F. Ronkes Agerbeek*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2008. gada 12. novembra Lēmumu C(2008) 6815, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.125 – Automašīnu stikls), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2009. gada 11. februāra Lēmumu C(2009) 863, galīgā redakcija, ciktāl tas attiecas uz prasītāju, un pakārtoti samazināt tai ar šo lēmumu uzliktā naudas soda apmēru.

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*] (referents), tiesneši F. Deuss [*F. Dehousse*] un J. Švarcs [*J. Schwarcz*],

sekretārs N. Rozners [*N. Rosner*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 12. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar 2008. gada 12. novembra Lēmumu C(2008) 6815, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.125 – Automašīnu stikls), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2009. gada 11. februāra Lēmumu C(2009) 863, galīgā redakcija (kopsavilkums – OV C 173, 13. lpp.) (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”), Eiropas Kopienų Komisija tostarp

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

konstatēja, ka zināms skaits uzņēmumu, tostarp prasītāja, ir pārkāpuši EKL 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu, dažādos laikposmos no 1998. gada marta līdz 2003. gada martam piedaloties virknē pret konkurenci vērstu nolīgumu un saskaņotās darbībās automašīnu stikla nozarē Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) (apstrīdētā lēmuma 1. pants).

- 2 Prasītāja, *Soliver NV*, ir neliela stikla ražotāja, kas darbojas it īpaši automašīnu nozarē. *Saint-Gobain Glass France SA*, *Saint-Gobain Sekurit Deutschland GmbH & Co. KG* un *Saint Gobain Sekurit France SAS* (turpmāk tekstā visas kopā – “*Saint-Gobain*”), kuras arī cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu (lieta T-56/09), ir sabiedrības, kas nodarbojas ar materiālu, tostarp automašīnu stikla, ražošanu, pārstrādi un izplatīšanu. Tie ir *Compagnie de Saint-Gobain SA* (turpmāk tekstā – “*Compagnie*”), kura arī ir cēlusi prasību atcelt apstrīdēto lēmumu (lieta T-73/09), pilnībā piederīgi meitasuzņēmumi. *Pilkington Group Ltd* ir apvienotas it īpaši sabiedrības *Pilkington Automotive Ltd*, *Pilkington Automotive Deutschland GmbH*, *Pilkington Holding GmbH* un *Pilkington Italia SpA* (turpmāk tekstā visas kopā – “*Pilkington*”). *Pilkington*, kura arī cēla prasību atcelt apstrīdēto lēmumu (lieta T-72/09), ir viens no lielākajiem stikla un stikla izstrādājumu ražotājiem pasaulē, konkrēti automašīnu nozarē.
- 3 *Asahi Glass Co. Ltd* (turpmāk tekstā – “*Asahi*”) ir stikla, ķīmikāliju un elektronisko detaļu ražotāja, kas ir reģistrēta Japānā. *Asahi* pieder visas kapitāldaļas Beļģijas stikla uzņēmumā *Glaverbel SA/NV* (turpmāk tekstā – “*Glaverbel*”), kura paša pilnīgā īpašumā ir *AGC Automotive France* (turpmāk tekstā – “*AGC*” vai “*AGC/Splintex*”). *AGC* nosaukums līdz 2004. gada 1. janvārim bija *Splintex Europe SA* (turpmāk tekstā – “*Splintex*” vai “*AGC/Splintex*”). *Asahi*, kura ir viena no apstrīdētā lēmuma adresātēm, nav par šo pēdējo minēto cēlusi prasību.
- 4 Izmeklēšana, kura beidzās ar apstrīdētā lēmuma pieņemšanu, tika uzsākta pēc tam, kad kāds Vācijas advokāts, kas rīkojās anonīma klienta vārdā, nosūtīja Komisijai vēstules, kurās bija ietverta informācija par nolīgumiem un saskaņotām darbībām starp dažādiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar automašīnu stikla ražošanu un izplatīšanu.
- 5 2005. gada februārī un martā Komisija veica pārbaudes dažādās prasītājas, kā arī *Saint-Gobain*, *Compagnie*, *Pilkington* un *AGC* telpās. Komisija šo pārbaūžu laikā konfiscēja vairākus dokumentus un datnes.
- 6 Pēc šīm pārbaudēm *Asahi* un *Glaverbel*, kā arī to attiecīgie meitasuzņēmumi (turpmāk tekstā visi kopā – “pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēja”) iesniedza pieteikumu par atbrīvošanu no naudas soda vai naudas soda apmēra samazināšanu saskaņā ar Komisijas paziņojumu par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] apmēra samazināšanu karteļu gadījumos (OV 2002, C 45, 3. lpp.). Pieteikumu par nosacītu atbrīvošanu no naudas soda Komisija 2006. gada 19. jūlijā noraidīja, taču pēdējā minētā informēja pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēju, ka saskaņā ar Paziņojuma par atbrīvojumu no naudas soda un naudas soda apmēra samazināšanu karteļu gadījumos 26. punktu Komisija tai plāno piemērot samazinājumu 30–50 % apmērā no tā naudas soda apmēra, kas tai tiktu uzlikts parastā gadījumā.
- 7 Laikā no 2006. gada 26. janvāra līdz 2007. gada 2. februārim Komisija nosūtīja prasītājai, kā arī *Saint-Gobain*, *Compagnie*, *Pilkington*, *Asahi*, *Glaverbel* un *AGC* vairākus informācijas pieprasījumus atbilstoši 18. pantam Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un [EKL] 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.). Attiecīgie uzņēmumi uz šiem dažādajiem pieprasījumiem atbildēja.
- 8 Turklāt Komisija, norādot šādu pašu pamatojumu, nosūtīja informācijas pieprasījumus vairākiem automašīnu ražotājiem, vienam Itālijas autobusu ražotājam, kā arī divām profesionālām asociācijām stikla nozarē, no kuriem arī tika saņemtas atbildes.

- 9 2007. gada 18. aprīlī Komisija sagatavoja paziņojumu par iebildumiem attiecībā uz vienotu un turpinātu pārskatījumu, kuru veidoja nolīgumi vai saskaņotas darbības starp automašīnu stikla ražotājiem ar mērķi īstenot līgumu par piegādi automašīnu ražotājiem sadalī. Šis paziņojums par iebildumiem tika nosūtīts prasītājam, kā arī *Saint-Gobain*, *Compagnie*, *Pilkington*, *Asahi*, *Glaverbel* un *AGC*. Katram no uzņēmumiem, kas bija šī paziņojuma par iebildumiem adresāti, bija piekļuve lietas materiāliem, un Komisija tos aicināja izteikt savus apsvērumus šajā ziņā. Uzklauššana, kurā piedalījās visi minētie adresāti, notika 2007. gada 24. septembrī.

Apstrīdētais lēmums

- 10 2008. gada 12. novembrī Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu. Attiecībā uz prasītāju Komisija uzskatīja, ka šis uzņēmums pārskatījumā piedalījās no 2001. gada 19. novembra līdz 2003. gada 11. martam (apstrīdētā lēmuma 1. panta d) punkts). Tā prasītājam uzlika naudas sodu EUR 4 396 000 apmērā (apstrīdētā lēmuma 2. panta d) punkts).
- 11 Attiecībā uz *Saint-Gobain* un *Compagnie* Komisija konstatēja, ka tās šī sprieduma 1. punktā minētajos nolīgumos un saskaņotās darbībās ir piedalījušās no 1998. gada 10. marta līdz 2003. gada 11. martam (apstrīdētā lēmuma 1. panta b) punkts) un tām “solidāri un atsevišķi” uzlika naudas sodu EUR 896 miljonu apmērā (apstrīdētā lēmuma 2. panta b) punkts).
- 12 *Asahi*, kā arī tās automašīnu stikla nozarē strādājošajiem meitasuzņēmumiem, kuru līdzdalība pārskatījumā tika konstatēta attiecībā uz laikposmu no 1998. gada 18. maija līdz 2003. gada 11. martam, tika “solidāri un atsevišķi” uzlikts naudas sods EUR 113,5 miljonu apmērā (apstrīdētā lēmuma 1. panta a) punkts un 2. panta a) punkts).
- 13 Visbeidzot, runājot par *Pilkington*, Komisija nolēma, ka šis uzņēmums strīdīgajos nolīgumos un saskaņotās darbībās ir piedalījies no 1998. gada 10. marta līdz 2002. gada 3. septembrim (apstrīdētā lēmuma 1. panta c) punkts). Komisija tam uzlika naudas sodu EUR 370 miljonu apmērā (apstrīdētā lēmuma 2. panta c) punkts).
- 14 Apstrīdētajā lēmumā Komisija pamatojas uz konstatējumu, ka automašīnu stiklu tirgus raksturīgās iezīmes, proti, it īpaši būtiskas tehniskās prasības, kā arī augsts inovācijas līmenis ir izdevīgs lieliem, integrētiem un starptautiska mēroga piegādātājiem. *AGC*, *Pilkington* un *Saint-Gobain* ir vieni no galvenajiem pasaules mēroga automašīnu stikla ražotājiem un apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī visi kopā nosedza aptuveni 76 % no stikla, kas paredzēts oriģinālā aprīkojuma tirgum (automašīnas stikla montāža rūpnīcā automašīnas salikšanas brīdī), pieprasījuma pasaulē. Komisija arī norāda uz būtisku tirdzniecības apjomu automašīnu stikla nozarē starp [Eiropas Savienības] dalībvalstīm un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) dalībvalstīm, kuras ietilpst EEZ. Automašīnu ražotāji slēdza vienošanās par pirkuma līgumiem attiecībā uz automašīnu stikla piegādi EEZ līmenī.
- 15 No apstrīdētā lēmuma turklāt izriet, ka automašīnu stikla piegādātāji, uz kuriem attiecās Komisijas izmeklēšana, pārskatījuma laikposmā nepārtraukti uzraudzīja savas attiecīgās tirgus daļas ne tikai, veicot “automašīnu uzskaiti”, t.i., ņemot vērā katra automašīnas modeļa pārdošanas apjomu, bet arī vispārēji – ņemot vērā visu automašīnu skaitu kopumā.
- 16 *Pilkington*, *Saint-Gobain* un *AGC* (jeb *AGC/Splintex*) (turpmāk tekstā – “klubs”) šādā nolūkā esot piedalījušies trīspusējās sanāksmēs, dažkārt sauktās par “kluba sanāksmēm”. Šīs sanāksmes, kuras pēc kārtas organizēja katrs no šiem uzņēmumiem, notika dažādu pilsētu viesnīcās, privātās rezidencēs, kas pieder šo uzņēmumu darbiniekiem, kā arī profesionālās asociācijas *Groupement européen de producteurs de verre plat* [Eiropas lokšņu stikla tirdzniecības organizācijas] (*GEPVP*) un *Associazione nazionale degli industriali del vetro* (*Assovetro*) (Nacionālā stikla ražotāju asociācija) telpās.

- 17 Esot tikušas rīkotas arī šo konkurentu sanāksmes vai divpusēji kontakti ar mērķi apspriest pašreiz ražošanā esošajiem modeļiem paredzētā automašīnu stikla piegādi un sagatavot to piegādi modeļiem, kuri tiks ražoti nākotnē. Šo dažādo kontaktu vai sanāksmju priekšmets esot bijis tirgus daļu novērtēšana un uzraudzība, automašīnu stiklu piegāžu automašīnu ražotājiem sadale un apmaiņa ar informāciju par cenām, kā arī apmaiņa ar citu komerciāli sensitīvu informāciju un šo dažādo konkurentu stratēģiju koordinēšana cenu noteikšanas un piegādes klientiem jomā.
- 18 Pirmā no šīm divpusējām sanāksmēm, kurā esot piedalījušās *Saint-Gobain* un *Pilkington*, esot notikusi 1998. gada 10. martā Šarla de Golla lidostā Parīzē (Francija) esošajā viesnīcā *Hyatt Regency*. Savukārt pirmā trīspusējā sanāksme esot notikusi 1998. gada pavasarī Kēnigsvinterā [*Königswinter*] (Vācija), toreizējās *Splintex (AGC)* nozīmīgāko klientu menedžera privātajā rezidencē. Pirms šīm sanāksmēm *Saint-Gobain* un *Pilkington* kopš 1997. gada bija uzturējušās kontaktus izpētes nolūkā, lai saskaņotu šo uzņēmumu ražošanas tehniku attiecībā uz tumši tonēto stiklu saistībā ar krāsu, biežumu un gaismas caurlaidību. Taču, ņemot vērā, ka šo kontaktu priekšmets būtībā bija lokšņu stikla ražošanas ķēdes vēlins posms pirms tā pārveidošanas automašīnu stiklā, Komisija tos nav attiecinājusi uz strīdīgo aizliegto vienošanos.
- 19 Apstrīdētajā lēmumā Komisija ir identificējusi gandrīz 90 sanāksmes un kontaktus laikposmā no 1998. gada pavasara līdz 2003. gada martam. Pēdējais trīspusējais kontakts, kurā esot piedalījusies tostarp prasītāja, esot bijis 2003. gada 21. janvārī, savukārt pēdējā divpusējā sanāksme esot notikusi 2003. gada marta otrajā pusē, un tajā esot piedalījušās *Saint-Gobain* un *AGC*. Dalībnieki šo sanāksmju un kontaktu laikā sevi esot identificējuši, izmantojot saīsinājumus vai kodu nosaukumus.
- 20 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu prasītājas līdzdalība aizliegtās vienošanās norisē sākās 2001. gada 19. novembrī. *Saint-Gobain* kopš 2000. gada esot uzturējusi ar prasītāju kontaktus, lai pamudinātu to piedalīties strīdīgās aizliegtās vienošanās norisē. Sākotnējie aizliegtās vienošanās dalībnieki – šajā gadījumā *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC* – šim nolūkam esot izmantojuši prasītājas atkarību no izejmateriālu ražotājiem, jo prasītājai neesot patstāvīgas lokšņu stikla ražošanas kapacitātes.
- 21 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu aizliegtās vienošanās kopējais plāns ietvēra automašīnu stikla piegāžu sadali starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem gan attiecībā uz jau esošajiem, gan jaunajiem piegādes līgumiem. Šī plāna mērķis bija saglabāt šo dalībnieku tirgus daļu stabilitāti. Lai sasniegtu šo mērķi, šī sprieduma 16.–20. punktā minēto sanāksmju un kontaktu laikā dalībnieki esot apmainījušies ar informāciju par cenām, kā arī ar citiem sensitīviem datiem un koordinējuši savu cenu noteikšanas un piegādes politiku. It īpaši esot tikušas saskaņotas atbildes, kuras bija jāsniedz uz automašīnu ražotāju izteiktajiem lūgumiem izteikt cenu piedāvājumus, tādējādi lai, izvēloties stikla piegādātāju, tie izšķirtos par labu vienam vai – vairākkārtējas iegādes gadījumā – pat vairākiem no tiem. Dalībniekiem šajā ziņā esot bijuši divi paņēmieni, kā veicināt piegādes līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu norunātam ražotājam, proti, vai nu neizteikt vispār nekādu piedāvājumu, vai arī izteikt neizdevīgāku piedāvājumu, t.i. izteikt piedāvājumu ar augstākām cenām nekā minētā ražotāja piedāvātās cenas. Vajadzības gadījumā, lai garantētu, ka piedāvājumu vispārējā situācija EEZ līmenī joprojām atbilst norunātajam sadalījumam, esot ticis lemts par korektīviem pasākumiem vienam vai vairākiem dalībniekiem piešķiramu kompensāciju veidā. Paņēmieni, kuru konkurenti esot izmantojuši, lai nodrošinātu tirgus daļu līdzsvaru, kad ar korektīvajiem pasākumiem bija paredzēts ietekmēt esošos piegādes līgumus, ir bijis brīdināt automašīnu ražotājus par to, ka tehniska problēma vai izejmateriālu trūkums kavē pasūtīto detaļu piegādi, un ieteikt aizvietošanas nolūkā vērsties pie cita piegādātāja.
- 22 Lai saglabātu norunāto līgumu sadalījumu, aizliegtas vienošanās dalībnieki vairākkārt esot vienojušies par cenu samazinājumiem, kas bija piešķirami automašīnu ražotājiem, pamatojoties uz realizēto produktivitātes pieaugumu, un pat par iespējamiem cenu paaugstinājumiem, kas tika piemēroti tiem transportlīdzekļu modeļiem, kuru ražošanas apjoms bija mazāks par prognozēto. Tie esot vienojušies arī vajadzības gadījumā ierobežot informācijas par to patiesajām ražošanas izmaksām izpaušanu automašīnu ražotājiem, lai izvairītos no šo pēdējo minēto pārāk biežiem lūgumiem samazināt cenas.

- 23 Saskaņošana ar mērķi saglabāt tirgus daļu stabilitāti esot tikusi īstenota it īpaši, nodrošinot automašīnu stikla piegādes tirgus pārskatāmību. Tirgus daļu attīstība esot tikusi aprēķināta, pamatojoties uz ražošanas izmaksām un pārdošanas apjoma prognozēm, ņemot vērā esošos piegādes līgumus.
- 24 Komisija apstrīdētajā lēmumā norāda, ka pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēja ir apstiprinājusi, ka, sākot no vēlākais 1998. gada, *Splintex* pārstāvji kopīgi ar noteiktiem konkurentiem esot piedalījušies no konkurences tiesību viedokļa prettiesiskās darbībās. Turklāt paziņojumā par iebildumiem izklāstīto faktu patiesuma neapstrīdēšana no *Saint-Gobain* puses esot jāsaprot tā, ka šis uzņēmums apstiprina strīdīgo sanāksmju un kontaktu satura aprakstu, ko ir veikusi Komisija.
- 25 Visbeidzot *Pilkington*, *Saint-Gobain* un *AGC* 2001. gada 6. decembra sanāksmē esot vienojušās par jaunu aprēķina metodi piegādes līgumu sadalei un atkārtotai piegādes līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai.
- 26 Pamatojoties uz šo norāžu kopumu, Komisija atzīst prasītāju, kā arī *Saint-Gobain*, *Compagnie*, *Pilkington* un pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēju par atbildīgām vienotā un turpinātā EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpumā.
- 27 Starp šīm dalībniecēm noslēgtās vienošanās, pēc Komisijas domām, ir tādi nolīgumi vai saskaņotas darbības šo tiesību normu izpratnē, kuri ir kropļojuši konkurenci automašīnu stikla piegādes tirgū. Šī kolūzija esot vienots un turpināts [pārkāpums], jo aizliegtās vienošanās dalībnieki esot pauduši savu kopīgo gribu darboties tirgū noteiktā veidā un esot izstrādājuši kopīgu plānu, lai ierobežotu to individuālo komerciālo autonomiju, savstarpēji sadalot privātajām automašīnām un vieglajām kravas automašīnām paredzēto automašīnu stiklu piegādi, kā arī izkropļojot šo stiklu cenas, lai nodrošinātu vispārējo stabilitāti tirgū un saglabātu tajā mākslīgi augstas cenas. Šo sanāksmju un kontaktu biežums un nepārtrauktais raksturs piecu gadu laikā esot izraisījis to, ka aizliegtā vienošanās ir skārusi visus lielos ražotājus, kuri EEZ izgatavo privātās automašīnas un vieglās kravas automašīnas.
- 28 Komisija turklāt uzskata, ka nav nekādu norāžu, ka nolīgumi un saskaņotās darbības starp automašīnu stikla piegādātājiem būtu izraisījuši tādu efektivitātes pieaugumu vai veicinājuši tādu tehnisku vai saimniecisku attīstību automašīnu stikla nozarē, kas attaisnotu EKL 81. panta 3. punkta piemērošanu.
- 29 Runājot par pārkāpuma ilgumu, Komisija uzskatīja, ka prasītāja tajā ir piedalījusies no 2001. gada 19. novembra līdz 2003. gada 11. martam. *Saint-Gobain* un *Compagnie* savukārt tajā ir piedalījušās no 1998. gada 10. marta līdz 2003. gada 11. martam. *Pilkington* līdzdalība ir tikusi konstatēta attiecībā uz laikposmu no 1998. gada 10. marta līdz 2002. gada 3. septembrim.
- 30 Runājot par naudas soda aprēķinu, Komisija vispirms noteica katra uzņēmuma aizliegtās vienošanās dalībnieka tieši vai netieši pārkāpumā iesaistīto realizēto automašīnu stikla pārdošanas apjomu EEZ teritorijā. Šim nolūkam tā nošķīra vairākus laikposmus. Saistībā ar laikposmu, kas sākās 1998. gada martā un beidzās 2000. gada 30. jūnijā, un tika kvalificēts kā “kāpinājuma” laikposms, Komisija uzskatīja, ka tai ir pierādījumi par pārkāpumu tikai attiecībā uz daļu no Eiropas automašīnu ražotājiem. Līdz ar to attiecībā uz šo laikposmu Komisija ņēma vērā vienīgi automašīnu stikla pārdošanas apjomu, kas bija saistīts ar tiem automašīnu ražotājiem, attiecībā uz kuriem tai bija tieši pierādījumi par saistību ar aizliegto vienošanos, ka uz tiem attiecās aizliegtā vienošanās. Attiecībā uz laikposmu no 2000. gada 1. jūlija līdz 2002. gada 3. septembrim Komisija norādīja, ka ar automašīnu ražotājiem, uz kuriem attiecās aizliegtā vienošanās, ir saistīti vismaz 90 % no pārdošanas apjoma EEZ teritorijā. Tā līdz ar to secināja, ka, runājot par šo laikposmu, ir jāņem vērā viss lēmuma adresātu realizētais automašīnu stikla pārdošanas apjoms EEZ teritorijā. Visbeidzot pārkāpuma laikposma beigās, proti, no 2002. gada 3. septembra līdz 2003. gada martam, kluba darbības *Pilkington* izstāšanās dēļ pierima. Tāpēc Komisija nolēma attiecībā uz šo periodu ņemt vērā vienīgi pārdošanas apjomu, kas bija saistīts ar automašīnu ražotājiem, attiecībā uz kuriem tai bija tieši pierādījumi par saistību ar

aizliegtu vienošanos. Vēlāk attiecībā uz katru konkrēto automašīnu stikla piegādātāju tika aprēķināta šī pārdošanas apjoma vidējā svērtā vērtība gadā, iepriekš minēto pārdošanas apjomu izdalot ar mēnešu skaitu, kas atbilst līdzdalības pārkāpumā ilgumam, un šīs dalīšanas iznākumu reizinot ar divpadsmit.

- 31 Turpinājumā Komisija ir norādījusi, ka attiecīgais pārkāpums, kas ietvēra klientu sadali, ir viens no vissmagākajiem konkurences ierobežojumiem. Ievērojot šī pārkāpuma raksturu, tā ģeogrāfisko darbības jomu un uzņēmumu tā dalībnieku kopējo tirgus daļu, Komisija, aprēķinot naudas soda pamatsummu, ņēma vērā proporcionālo daļu 16 % apmērā no katra iesaistītā uzņēmuma pārdošanas apjoma un reizināja to ar gadu skaitu, kas atbilst līdzdalības pārkāpumā ilgumam. Piedevām preventīvā nolūkā naudas sodu pamatsummai tika pieskaitīta “iestāšanās maksa” [“droit d’entrée”], kas tika noteikta 16 % apmērā no pārdošanas apjoma.
- 32 2009. gada 11. februārī Komisija pieņēma Lēmumu C(2009) 863, galīgā redakcija, ar kuru tika labots ierobežots skaits apstrīdētā lēmuma punktu.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 33 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2009. gada 18. februārī, prasītāja cēla šo prasību.
- 34 Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas otrajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.
- 35 Tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2013. gada 12. novembra tiesas sēdē.
- 36 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu, ciktāl tas attiecas uz prasītāju;
  - atcelt apstrīdētā lēmuma 2. pantu, ciktāl tas attiecas uz prasītāju;
  - pakārtoti būtiski samazināt tai uzliktā naudas soda apmēru;
  - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 37 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt kā nepamatotu;
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 38 Prasītāja izvirza vairākus pamatus, no kuriem pirmais attiecas uz kļūdu, ko esot pieļāvusi Komisija, uzskatīdama, ka prasītāja ir piedalījusies vienotā un turpinātā pārkāpumā, kas ir apstrīdētā lēmuma priekšmets. Šajā lietā ir jāizskata šis pamats.

Lietas dalībnieku argumenti

- 39 Pēc prasītājas domām, Komisijai nav izdevies ar precīzu un saskaņotu netiešu pierādījumu kopuma palīdzību pierādīt, ka prasītāja pati ar rīcību vēlējās piedalīties strīdīgās aizliegtās vienošanās dalībnieku izvirzīto kopīgo mērķu īstenošanā, ka tā zināja par citu uzņēmumu iecerētajām vai īstenotajām darbībām šo pašu mērķu sasniegšanai vai ka tā varēja tās saprātīgi paredzēt un bija gatava uzņemties ar tām saistīto risku.
- 40 Papildus tam, ka pārkāpums esot sācies vairāk nekā četrus gadus, pirms notika pirmie kontakti ar *AGC /Splintex*, kuri tiek pārvesti prasītājai, Komisija esot atzinusi, ka prasītāja nav ne piedalījusies, ne arī bijusi pārstāvēta nevienā no daudzajām kluba divpusējām vai trīspusējām sanāksmēm. Komisija piedevām neesot pierādījusi, ka prasītāja ir zinājusi, ka tās rīcība ir bijusi pārējo dalībnieku iepriekš izstrādātā kopējā plāna daļa.
- 41 Prasītāja šajā ziņā atgādina, ka 2001. gada sākumā *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC* ir vienlaikus ievērojami paaugstinājušas cenas, kuras tās ir likušas prasītājai maksāt par lokšņu stikla – izejmateriāla, no kura tā ražo automašīnu stiklu, – piegādi. Kā norāda prasītāja, tikai šis apstāklis vien tomēr nav ļāvis tai saprast, ne ka šie uzņēmumi ir noslēguši detalizētus un organizētus nolīgumus par, pirmkārt, līgumu sadali, piedāvāmajām cenām un piešķiramajiem cenu samazinājumiem un, otrkārt, kontroles un kompensācijas mehānismu izstrādi, kā arī piemērošanu, kas piedevām attiecas uz visiem automašīnu ražotājiem, ne arī aptvert, ka trīs lielie ražotāji ļoti regulāri rīko sanāksmes par šiem nolīgumiem. Augstākais, pie prasītājas atrastie dokumenti ļaujot konstatēt, ka tā ir zinājusi, ka citi uzņēmumi, tādi kā *Saint-Gobain* un *AGC*, uztur zināmus no konkurences tiesību viedokļa nepieņemamus kontaktus.
- 42 Tādējādi Komisija ir kļūdaini pamatojusies it īpaši uz *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC* darbinieku izdarītajās piezīmēs ietvertajām atsaucēm attiecībā uz prasītāju, lai konstatētu prasītājas līdzdalību aizliegtās vienošanās norisē. Šīs atsauces patiesībā ir izskaidrojamas ar apstākli, ka šie trīs lielie ražotāji piegādā prasītājai lokšņu stiklu un tādēļ labi pārzina tās ražošanas kapacitāti, bet arī ar to, ka tiem ir informācija par automašīnu ražotājiem, kuriem tā piegādā stiklu, piemēram, *Volkswagen* un *Fiat*.
- 43 Neviens no šiem apstākļiem, kurus Komisija ir norādījusi apstrīdētajā lēmumā vai tiesvedības laikā [Vispārējā] tiesā, neesot tāds, kas varētu mīkstināt šo kritiku. Tā tas esot it īpaši attiecībā uz telefona sarunas starp prasītājas uzņēmuma tirdzniecības menedžeri un *Saint-Gobain* pārstāvi 2002. gada maijā rokrakstā sagatavoto aprakstu. Ne šis dokuments, ne zināmi telefona kontakti ar *AGC* faktiski neļaujot konstatēt, ka prasītāja ir noslēgusi nolīgumu ar citiem uzņēmumiem, kuri ražo automašīnu stiklus, par līgumu sadali attiecībā uz dažādu *Volkswagen Passat* paredzētu stikla detaļu piegādi. No Komisijas sagatavotā lietas materiāla gluži pretēji izrietot, ka *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC* bija nolēmušas, ka uz šo līgumu ir attiecies tāds pats piegāžu sadalījums kā tas, kas pastāvēja attiecībā uz šīs automašīnas iepriekšējo modeli, un tajā līdz ar to ir bijusi ietverta arī prasītājas veiktā stiklu piegāde. Tas, ka *Volkswagen* piešķīra prasītājai līguma slēgšanas tiesības par noteiktu jaunajam *Volkswagen Passat* paredzētu stikla detaļu piegādi, esot izskaidrojams vienīgi ar stikla, ko tā bija piegādājusi iepriekšējam modelim, izcilo kvalitāti par konkurētspējīgu cenu. Šis lēmums tādējādi neesot saistīts ar iespējamu nolīgumu par tirgus sadali, kurā būtu piedalījusies prasītāja. Šis telefona sarunas apraksts piedevām norādot, ka prasītāja nav piedalījusies nevienā nolīgumā saistībā ar līgumu, kas attiecas uz jauno *Opel Frontera*. Visbeidzot, runājot par līgumu, kas attiecas uz *Lancia Lybra* (automašīna, kuru ražo *Fiat* grupa), no minētā apraksta izrietot tikai, ka *Saint-Gobain* negatīvi reaģēja uz prasītājas centieniem iegūt šī līguma slēgšanas tiesības. Šī iebiedēšana tomēr nekādā ziņā nepierādot, ka prasītāja ir bijusi ieinteresēta puse iespējamā nolīgumā, kas attiecas uz šo līgumu.
- 44 Runājot par tās kontaktiem ar *AGC* saistībā ar automašīnu ražotājiem *Fiat* un *Iveco* 2001. gada novembrī un decembrī, prasītāja, pilnībā atzīstot šo kontaktu neadekvāto raksturu, apgalvo, ka tie neesot izraisījuši neviena prettiesiska nolīguma noslēgšanu. Prasītāja piebilst, ka šiem kontaktiem katrā ziņā nav bijusi saistība ar apstrīdētajā lēmumā minēto aizliegto vienošanos. Tā piedevām uzsver, ka

AGC paziņojumos, kurus šī pēdējā minētā sniedza saskaņā ar iecietības programmu, tā prasītāju attēloja kā trešo personu attiecībā uz aizliegto vienošanos starp trīs lielajiem automašīnu stikla ražotājiem.

- 45 Visbeidzot prasītāja secina, ka Komisija nevar šajā lietā atsaukties uz judikatūru, saskaņā ar kuru uzņēmumam, kas piedalās sanāksmēs, kuru laikā tiek slēgti pret konkurenci vērsti slepeni nolīgumi, lai tas varētu izvairīties no attiecīgo nolīgumu izraisītās atbildības, ir publiski jādistančējas no šo sanāksmju satura. Prasītāja faktiski apgalvo, ka, tā kā tā nav piedalījusies nevienā no kluba sanāksmēm, tā nav zinājusi, ka pastāv starp *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC* noslēgti, sistemātiski un detalizēti nolīgumi attiecībā uz visu EEZ automašīnu stikla tirgu, tāpēc attiecīgās judikatūras piemērošana neesot pieļaujama.
- 46 Komisija nepiekrīt šiem argumentiem. Pēc tās domām, prasītāja apzinājās, kādā vispārējā kontekstā notika tās divpusējie kontakti ar *Saint-Gobain* un *AGC*, kā arī aizliegtās vienošanās dalībnieku izvirzīto mērķi – tirgus koordināciju.
- 47 Komisija uzsver, ka prasītājai ir bijuši vairāki kontakti, kuri ļauj konstatēt tās līdzdalību vienotā un ilgstošā pārkāpumā. Šie kontakti esot notikuši 2001. gada beigās (ar *AGC*), 2002. gada maijā (ar *Saint-Gobain*) un 2003. gada pirmā ceturksņa laikā (ar *AGC*).
- 48 Runājot par 2001. gadu, Komisija norāda, ka no prasītājas bijušā ražošanas nodaļas direktora sagatavotajām skaidrojošajām piezīmēm izriet, ka pēdējās minētās aģentam *D.* ir bijušas sarunas ar *AGC* par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu attiecībā uz stiklu piegādi *Fiat*, kā arī tā meitasuzņēmumam *Iveco*. Pēc Komisijas domām, šīs piezīmes pierāda, ka prasītāja ir piekritusi nekonkurēt ar *AGC* attiecībā uz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu par piegādi *Fiat*, bet, savukārt, ir pieprasījusi, lai *AGC* palielina savas cenas attiecībā uz *Iveco*.
- 49 Turpinājumā, runājot par 2002. gadu, Komisija ir iesniegusi 2002. gada 29. maija telefona sarunas starp prasītājas tirdzniecības menedžeri *K. H.* un *Saint-Gobain* darbiniekiem aprakstu, no kura izrietot, ka prasītāja bija informēta par aizliegto vienošanos starp trīs lielajiem ražotājiem.
- 50 Visbeidzot, runājot par 2003. gadu, Komisija pamatojas uz kāda *AGC* darbinieka skaidrojošajām piezīmēm, no kurām izrietot, ka šim uzņēmumam un prasītājai ir bijuši kontakti, lai apspriestu jaunajam *Volkswagen Passat* modelim paredzēto sānu stiklu piegādi.
- 51 Šie dažādie netiešie pierādījumi esot pietiekami, lai konstatētu prasītājas līdzdalību aizliegtās vienošanās norisē, it īpaši kontekstā, kurā detaļas bieži vien nākas rekonstruēt ar dedukcijas palīdzību. Tam, ka uzņēmums nav piedalījies visās aizliegto vienošanos veidojošajās daļās vai ka tam ir bijusi neliela loma attiecībā uz aspektiem, kuros tas ir piedalījies, pierādot tā līdzdalību pārkāpumā, neesot nozīmes. Tas tā vēl jo vairāk esot attiecībā uz šo lietu, jo prasītāja ir nenozīmīga attiecīgā tirgus dalībniiece, un līdz ar to nebija vajadzības, īstenojot aizliegto vienošanos, konkrēti koordinēt ar šo uzņēmumu visu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu.
- 52 Toties, pēc Komisijas domām, ja nebūtu bijis aizliegtās vienošanās, prasītāja nebūtu varējusi noslēgt nolīgumu ar *AGC/Splintex* attiecībā uz automašīnu stikla piegādi *Fiat*. No tā izriet, ka prasītāja, slēdzot šo nolīgumu, kā arī nolīgumu ar *Saint-Gobain* attiecībā uz *Volkswagen Passat*, varēja vismaz saprātīgi iedomāties, ka šie nolīgumi bija daļa no plašāka kopēja plāna, kas ietvēra automašīnu stikla piegādes sadali un uzņēmumu tā dalībnieku tirgus daļu stabilitātes saglabāšanu. Tam, kādos apstākļos prasītāja pieņēma lēmumu piedalīties pārkāpumā, šajā ziņā nav nozīmes.
- 53 Šī lieta turklāt atšķiroties no lietas, kas bija pamatā Vispārējās tiesas 2002. gada 20. marta spriedumam lietā T-28/99 *Sigma Technologie/Komisija (Recueil, II-1845. lpp.)*, kurai, savukārt, bija raksturīgi, ka aizliegtā vienošanās bija sarežģīti strukturēta un tā pastāvēja gan valsts, gan Eiropas līmenī. Komisija arī uzsver, ka, lai arī no viena pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzējas paziņojuma

izriet, ka šī pēdējā minētā prasītāju ir apzīmējusi kā trešo personu attiecībā uz aizliegtu vienošanos, šis paziņojums tika veikts saistībā ar konkrēti noteikta līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu un ka to tādējādi nevar uzskatīt par pierādījumu, ka prasītājam nav bijusi nekāda saistība ar aizliegtu vienošanos.

- 54 Visbeidzot Komisija atgādina, kā ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 89. apsvērumā, ka vēl pirms datuma, sākot no kura ir konstatēta prasītājas līdzdalība aizliegtās vienošanās norisē, trīs lieli automašīnu stikla ražotāji bija iecerējuši tai piešķirt līgumu slēgšanas tiesības par stiklu piegādi un līdz ar to paredzējuši tai lomu aizliegtās vienošanās kopējā plāna īstenošanā. Komisija šo punktu ir ilustrējusi, atsaucoties, pirmkārt, uz *Saint-Gobain* un *AGC* darbinieku sanāksmi, kura esot notikusi 2000. gada 27. oktobrī viesnīcā Briseles (Beļģija) lidostā, saistībā it īpaši ar automašīnai *Audi A6* paredzēto stiklu piegādes sadali, un, otrkārt, uz *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC/Splintex* darbinieku sanāksmi, kura esot notikusi 2000. gada 9. novembrī viesnīcā Šarla de Golla lidostā Parīzē, saistībā it īpaši ar *Fiat Punto* paredzēto sānu stiklu piegādes līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu. Komisija tiesas sēdes laikā vēl piebilda, ka, lai arī šīs atsaucēs uz prasītāju attiecas uz laiku pirms datuma, sākot no kura ir konstatēta tās līdzdalība pārkāpumā, tās apstiprina, ka tā ir zinājusi vai tai obligāti ir bijis jāzina par visaptverošās aizliegtās vienošanās pastāvēšanu starp trīs lielajiem automašīnu stikla ražotājiem.

Vispārējās tiesas vērtējums

Par prasītājas argumentācijas pamatotību

– Ievada apsvērumi un principu pārskats

- 55 No apstrīdētā lēmuma izriet, ka strīdīgā aizliegtā vienošanās ietvēra saskaņotu līgumu attiecībā uz automašīnu stikla piegādi gandrīz visiem automašīnu ražotājiem EEZ sadali, koordinējot cenu un atlaižu politiku un piegādes stratēģiju. Šīs aizliegtās vienošanās, kura tika īstenota no 1998. gada marta līdz 2003. gada martam, mērķis saskaņā ar minēto lēmumu bija nodrošināt dažādo dalībnieku tirgus daļu vispārēju stabilitāti. Regulāri tika rīkotas pēdējo minēto sanāksmes ne tikai, lai apspriestu piegādes līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu nākotnē, bet arī lai nodrošinātu iepriekš notikušo sanāksmju un kontaktu laikā pieņemto lēmumu īstenošanu. Ja iepriekš norunātais sadalījums nespēja garantēt dalībnieku tirgus daļu stabilitāti, tika lemts par korektīviem pasākumiem savstarpēju kompensāciju veidā. It īpaši tāpēc, ka šie vairākkārtējie koluzīvie kontakti bija pamatoti ar šo kopējo saimniecisko mērķi, tie, pēc Komisijas domām, veidoja vienotu un turpinātu EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu.
- 56 Prasītāja, kura ir nepārprotami mazāka automašīnu stikla tirgus dalībiece nekā *Saint-Gobain*, *Pilkington* un *AGC*, galvenokārt apstrīd apgalvojumu, ka tā ir piedalījies šajā vienotajā un turpinātajā pārkāpumā. Lai gan tā, protams, atzīst, ka tai ir bijuši zināmi nepieņemami kontakti ar konkurentiem, tā būtībā apgalvo, ka nav piedalījies nevienā no starp šiem ražotājiem izveidotā kluba sanāksmēm, kuru laikā tā būtu varējusi tikt informēta par aizliegtās vienošanās kopējo plānu, kā arī to veidojošajām daļām.
- 57 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, ņemot vērā attiecīgo pārkāpumu raksturu, kā arī ar tiem saistīto sankciju raksturu un smaguma pakāpi, nevainīguma prezumpcijas princips, kas izriet it īpaši no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 48. panta 1. punkta, kā arī no Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – “ECPAK”) 6. panta 2. punkta, attiecas it īpaši uz tādām procedūrām, kuras piemēro uzņēmumiem saistībā ar konkurences tiesību normu pārkāpumiem un kuru noslēgumā var tikt noteikts naudas sods vai kavējuma nauda (šajā ziņā skat. Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedumus lietā *C-199/92 P Hüls/Komisija, Recueil*, I-4287. lpp., 149. un 150. punkts, un lietā *C-235/92 P Montecatini/Komisija, Recueil*, I-4539. lpp., 175. un 176. punkts; Vispārējās tiesas 2007. gada 12. septembra spriedumu lietā *T-36/05 Coats Holdings un Coats/Komisija*, Krājumā nav publicēts, 70. punkts).

- 58 No tā izriet, pirmkārt, ka Komisijai ir jāiesniedz pierādījumi, kuri ļauj juridiski pietiekami pierādīt EKL 81. panta pārkāpumu veidojošo elementu esamību (Tiesas 1998. gada 17. decembra spriedums lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 58. punkts, un 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-49/92 P Komisija/*Anic Partecipazioni*, *Recueil*, I-4125. lpp., 86. punkts), un, otrkārt, ka gadījumā, ja tiesai ir šaubas, tās ir jāinterpretē par labu uzņēmumam, kuram ir adresēts lēmums, ar ko ir konstatēts šāds pārkāpums (skat. Vispārējās tiesas 2011. gada 24. marta spriedumu lietā T-379/06 *Kaimer u.c.*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 47. punkts un tajā minētā judikatūra). Šajā situācijā Komisijai it īpaši ir pienākums noskaidrot visus apstākļus, kas ļauj secināt, ka uzņēmums ir piedalījies šādā pārkāpumā un ka tas ir atbildīgs attiecībā uz dažādajiem to veidojošajiem elementiem (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 86. punkts). No tā izriet, ka uzņēmuma līdzdalība aizliegtās vienošanās norisē nevar tikt izsecināta no pieņēmuma, kas ir izdarīts, pamatojoties uz neprecīziem faktiem (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Kaimer u.c.*/Komisija, 69.–71. punkts).
- 59 Saistībā ar pret konkurenci vērstajām darbībām un nolīgumiem turklāt ir ierasts, ka darbības notiek nelegāli, ka sanāksmes tiek noturētas slepeni un ka ar tām saistītā dokumentācija tiek samazināta līdz minimumam. No tā izriet, ka, pat ja Komisija atklāj pierādījumus, kas tieši apliecina prettiesiskus kontaktus starp tirgus dalībniekiem, tie parasti ir tikai fragmentāri un sporādiski, un tādējādi bieži vien noteiktas detaļas nākas rekonstruēt ar dedukcijas palīdzību. Tāpēc vairumā gadījumu pret konkurenci vērstas darbības vai nolīguma esamību nākas izsecināt no zināma skaita sakritību vai norāžu, kuras, skatot tās kopsakarā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var būt pierādījums konkurences tiesību normu pārkāpumam (Tiesas 2004. gada 7. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland u.c.*/Komisija, *Recueil*, I-123. lpp., 55.–57. punkts, un 2007. gada 25. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-403/04 P un C-405/04 P *Sumitomo Metal Industries* un *Nippon Steel*/Komisija, Krājums, I-729. lpp., 51. punkts). Šie konstatējumi pēc analogijas attiecas arī uz pierādījumiem par uzņēmuma līdzdalību konkurences tiesību normu pārkāpumā.
- 60 Turpinājumā ir jānorāda, ka EKL 81. panta 1. punktā minētajiem nolīgumiem un saskaņotām darbībām obligāti ir jāizriet no vairāku uzņēmumu – kuri visi ir pārkāpuma līdzdalībnieki, bet kuru līdzdalība var izpausties dažādos veidos atkarībā it īpaši no attiecīgā tirgus raksturīgajām iezīmēm un katra attiecīgā uzņēmuma pozīcijas šajā tirgū, izvirzītajiem mērķiem un izvēlētā vai iecerētā īstenošanas veida, – līdzdarbības. Tādējādi vienkārši ar apstākli, ka katrs no uzņēmumiem pārkāpumā piedalās īpašā veidā, nepietiek, lai izslēgtu tā atbildību par pārkāpumu kopumā, tostarp par darbībām, kuras faktiski ir īstenojuši citi uzņēmumi pārkāpuma dalībnieki, bet kurām ir viens kopīgs priekšmets vai vienāda pret konkurenci vērsta iedarbība (iepriekš 58. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 79. un 80. punkts, un Vispārējās tiesas 2012. gada 6. marta spriedums lietā T-53/06 *UPM-Kymmene*/Komisija, 53. punkts).
- 61 Tādējādi uzņēmums, kas ir piedalījies vienotā un saliktā pārkāpumā, veicot īpašas tam raksturīgas darbības, uz kurām ir attiecināms nolīguma vai saskaņotu darbību ar mērķi, kas ir vērsts pret konkurenci, jēdziens EKL 81. panta 1. punkta izpratnē un kuras tiek veiktas ar nolūku veicināt pārkāpuma īstenošanu kopumā, var būt atbildīgs arī par darbībām, ko saistībā ar šo pašu pārkāpumu ir īstenojuši citi uzņēmumi, attiecībā uz visu tā līdzdalības minētajā pārkāpumā laikposmu (iepriekš 58. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 83. punkts, un iepriekš 60. punktā minētais spriedums lietā *UPM-Kymmene*/Komisija, 52. punkts).
- 62 Tomēr vienota un turpināta pārkāpuma esamība obligāti nenozīmē, ka uzņēmums, kas piedalās kādā no tā daļām, var tikt atzīts par atbildīgu attiecībā uz šo pārkāpumu kopumā. Komisijai ir jāpierāda arī, ka šis uzņēmums zināja par citu uzņēmumu darbībām, kuras bija vērstas pret konkurenci, Eiropas mērogā un ka tas varēja tās saprātīgi paredzēt. Ar to vien, ka nolīguma, kurā ir piedalījies uzņēmums, mērķis sakrīt ar visaptverošās aizliegtās vienošanās mērķi, nepietiek, lai atzītu šī uzņēmuma atbildību par līdzdalību visaptverošās aizliegtās vienošanās norisē. Faktiski ir jāatgādina, ka EKL 81. panta

1. punkts ir piemērojams tikai gadījumos, kad attiecīgo pušu griba ir bijusi saskanīga (skat. Vispārējās tiesas 2010. gada 19. maija spriedumu lietā T-18/05 *IMI* u.c./Komisija, Krājums, II-1769. lpp., 88. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 63 Tāpēc uzņēmuma līdzdalību attiecīgajā nolīgumā var uzskatīt par pievienošanas visaptverošās aizliegtās vienošanās norisei tikai tad, ja šis uzņēmums zināja vai tam bija jāzina, ka, piedaloties nolīgumā, tas ir iesaistījies visaptverošās aizliegtās vienošanās norisē (iepriekš 53. punktā minētais Vispārējās tiesas spriedums lietā *Sigma Technologie*/Komisija, 45. punkts; 2011. gada 16. novembra spriedums lietā T-59/06 *Low & Bonar* un *Bonar Technical Fabrics*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 61. punkts, un 2011. gada 30. novembra spriedums lietā T-208/06 *Quinn Barlo* u.c./Komisija, Krājums, II-7953. lpp., 144. punkts). Proti, ir jākonstatē, ka minētais uzņēmums ir pats ar savu rīcību vēlējis piedalīties aizliegtās vienošanās dalībnieku izvirzīto kopīgo mērķu īstenošanā un ka tas ir zinājis par citu uzņēmumu iecerētajām vai īstenotajām faktiskajām darbībām šo pašu mērķu sasniegšanai vai ka tas ir varējis tās saprātīgi paredzēt un ir bijis gatavs uzņemties ar tām saistīto risku (iepriekš 58. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 83., 87. un 203. punkts; Tiesas 2012. gada 6. decembra spriedums lietā C-441/11 P Komisija/*Verhuizingen Coppens*, 42. punkts, un 2013. gada 11. jūlija spriedums lietā C-441/11 P *Team Relocations* u.c./Komisija, 50. punkts).
- 64 Tātad attiecīgajam uzņēmumam ir jāzina visaptverošās aizliegtās vienošanās darbības joma un raksturīgās pamatzīmes (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 14. decembra spriedumu apvienotajās lietās no T-259/02 līdz T-264/02 un T-271/02 *Raiffeisen Zentralbank Österreich* u.c./Komisija, Krājums, II-5169. lpp., 191. un 193. punkts, un 2011. gada 24. marta spriedumu lietā T-385/06 *Aalberts Industries* u.c./Komisija, Krājums, II-1223. lpp., 111.–119. punkts).
- 65 Ja tas to zina, tad, novērtējot pārkāpuma smagumu un attiecīgā gadījumā nosakot naudas soda apmēru, nevar tikt ņemts vērā apstāklis, ka uzņēmums nav piedalījies visās aizliegto vienošanos veidojošajās daļās vai ka aspektos, kuros tas ir piedalījies, tam ir bijusi neliela loma, nav nozīmes (iepriekš 58. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 90. punkts; Vispārējās tiesas 1998. gada 14. maija spriedums lietā T-295/94 *Buchmann*/Komisija, *Recueil*, II-813. lpp., 121. punkts).
- 66 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka prasītāja nav piedalījies visās pārkāpumu veidojošajās daļās. Turklāt Komisija ir atzinusi, ka prasītāja nav piedalījies nevienā no īstajām kluba pārstāvju sanāksmēm ne pirms laikposma, attiecībā uz kuru Komisija ir secinājusi, ka prasītāja ir piedalījies strīdīgās aizliegtās vienošanās norisē, ne arī pašā šajā laikposmā.
- 67 No tā izriet, ka atbilstoši šī sprieduma 60.–64. punktā izklāstītajiem principiem, lai konstatētu prasītājas līdzdalību vienotajā un turpinātajā pārkāpumā, uz kuru attiecas apstrīdētais lēmums, Komisijai ir jāpierāda ne tikai, no vienas puses, prasītājas un, no otras puses, *AGC/Splintex* un *Saint-Gobain* kontaktu laikposmā no 2001. gada novembra līdz 2003. gada martam pret konkurenci vērstais raksturs, bet arī tas, ka prasītāja zināja, vai arī ka varēja saprātīgi iedomāties, ka tā zināja, pirmkārt, ka minēto kontaktu mērķis bija veicināt aizliegtās vienošanās kopējā plāna īstenošanu un, otrkārt, tās darbības jomu un raksturīgās pamatzīmes, par kurām tika atgādināts šī sprieduma 55. punktā.
- Par kontaktu starp prasītāju un noteiktiem tās konkurentiem pret konkurenci vērsto raksturu
- 68 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu no vairākiem dokumentiem un norādēm izriet, ka prasītāja ir pati ar savu rīcību piedalījies aizliegtās vienošanās kopējā mērķa īstenošanā. Komisija konkrēti uzsver, ka prasītājai ir bijuši kontakti, kuri ļauj konstatēt tās līdzdalību vienotā un ilgstošā pārkāpumā, 2001. gada beigās (ar *AGC/Splintex*), 2002. gada maijā (ar *Saint-Gobain*) un 2003. gada pirmā ceturkšņa laikā (ar *AGC/Splintex*).

- 69 Runājot par 2001. gadu, no prasītājas bijušā ražošanas nodaļas direktora sagatavotajām skaidrojošajām piezīmēm izrietot, ka pēdējās minētās darbiniekam *D.* ir bijušas sarunas ar *AGC/Splintex* darbinieku par līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu attiecībā uz automašīnas stikla piegādi *Fiat*, kā arī tā meitasuzņēmumam *Iveco*. Pēc Komisijas domām, šīs piezīmes pierāda, ka prasītāja ir piekritusi nekonkurēt ar *AGC/Splintex* attiecībā uz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu par piegādi *Fiat*. Prasītāja savukārt esot pieprasījusi, lai *AGC* palielina savas cenas attiecībā uz kravas automašīnu ražotāju *Iveco*. Turpinājumā, runājot par 2002. gadu, Komisija ir iesniegusi 2002. gada 22. maijā notikušas telefona sarunas starp *Saint-Gobain* darbiniekiem un prasītājas toreizējo tirdzniecības menedžeri *K. H.* aprakstu, no kura izrietot, ka pēdējā minētā bija informēta par aizliegto vienošanos starp trīs lielajiem ražotājiem. Visbeidzot, runājot par 2003. gadu, Komisija pamatojas uz kāda *AGC* darbinieka *G.* izdarītajām piezīmēm, kurās ir norādīts, ka šim pēdējam minētajam uzņēmumam un prasītājai ir bijuši kontakti, lai apspriestu jaunajam *Volkswagen Passat* modelim paredzēto sānu stiklu piegādes līgumu. Prasītājas līdzdalību visaptverošās aizliegtās vienošanās norisē apliecinot arī pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzējas mutvārdu paziņojumi.
- 70 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka, lai gan iebildumu rakstam pievienotais dokuments ar references numuru *PDR12*, uz kuru ir izdarīta atsauce apstrīdētā lēmuma 249. zemsvītras piezīmē, ietver atsauci uz prasītāju, kā arī vairākiem tās konkurentiem saistībā ar *Volkswagen Polo* paredzēto durvju stiklu piegādi, tomēr šis dokuments ir datēts ar 1999. gada 29. jūliju. Šis dokuments līdz ar to ir tapis vairāk nekā divus gadus pirms datuma, sākot no kura Komisija ir konstatējusi prasītājas līdzdalību strīdīgās aizliegtās vienošanās norisē, proti, 2001. gada 19. novembra. Notā izriet, ka, pat pieņemot, ka šajā dokumentā ir atspoguļots pret konkurenci vērstas kontakts, kurā ir piedalījusies prasītāja, bet ka Komisija ir izšķīrusies to prasītājai neinkriminēt, tas neļautu pierādīt prasītājas līdzdalību no 2001. gada 19. novembra līdz 2003. gada 11. martam vienotajā un turpinātajā pārkāpumā, uz kuru attiecas apstrīdētais lēmums.
- 71 Turpinājumā, kaut gan pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzējas 2005. gada 25. februāra un 2005. gada 14. marta paziņojuma vairākos fragmentos ir minēti zināmi kontakti starp *Saint-Gobain* un prasītāju 2000. gadā, Komisija apstrīdētajā lēmumā nav uzskatījusi, ka tie ļauj konstatēt prasītājas līdzdalību kluba biedru aizliegtās vienošanās kopējā plānā. Tādējādi no apstrīdētā lēmuma izriet, ka, lai gan kluba biedri pirms 2001. gada novembra bija runājuši par prasītājas situāciju un mēģinājuši to iesaistīt apspriedēs, izmantojot kā priekšrocību apstākli, ka prasītājai atšķirībā no tiem nebija patstāvīgas lokšņu stikla ražošanas kapacitātes, Komisija ir konstatējusi prasītājas līdzdalību vienotajā un turpinātajā pārkāpumā tikai, sākot no 2001. gada 19. novembra, datuma, kurā notika zināmi kontakti starp prasītāju un *AGC/Splintex*.
- 72 Turklāt no piezīmēm, ko laikposmā no 2001. gada 19. novembra līdz 2001. gada 12. decembrim izdarīja prasītājas toreizējais tirdzniecības menedžeris *K. H.*, izriet, ka šai pēdējai minētajai ar tās aģenta darbam ar Itāliju *D.* starpniecību ir bijuši zināmi koluzīvi kontakti ar *AGC/Splintex*. Tādējādi, lai gan no šīm piezīmēm nevar izsecināt prettiesiska nolīguma EKL 81. panta 1. punkta izpratnē esamību, tās vismaz ļauj noprast, ka starp *D.* un toreizējo *Splintex* direktoru *M.* šajā laikposmā ir notikušas pret konkurenci vērstas apspriedes attiecībā uz *Iveco* un *Fiat*. Prasītāja savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem turklāt ir atzinusi tās aģenta šajā ziņā veikto darbību nepieņemamo raksturu.
- 73 Komisija turklāt ir iesniegusi 2002. gada 22. maijā notikušas telefona sarunas starp *Saint-Gobain* toreizējiem nozīmīgāko klientu menedžeriem *D. W.* un *V. G.* un prasītājas toreizējo tirdzniecības menedžeri *K. H.* aprakstu. Šis apraksts vienas lapas apjomā tika konfiscēts prasītājas telpās.
- 74 No šī apraksta izriet, ka *D. W.* un *V. G.* norādīja *K. H.*, ka *Fiat* ir informējis *Saint-Gobain* par to, ka ir no “neliela piegādātāja” saņēmis “ārkārtīgi labu piedāvājumu” saistībā ar *Lancia Lybra* paredzētām stiklu detaļām un ka *Fiat* ir *Saint-Gobain* informējis, ka šī pēdējā minētā šo iepirkuma līgumu varēs saglabāt tikai tad, ja tā izteiks jaunus piedāvājumus un piedāvās jaunas cenas. Turpinājumā saskaņā ar šo aprakstu *Saint-Gobain* nozīmīgāko klientu menedžeri esot atsaukušies uz “skaidra nolīguma par stikliem” [starp to] un prasītāju pastāvēšanu, un saskaņā ar šo nolīgumu neviena no tā pusēm

nenoteiktu “absurdas cenas un pavisam noteikti ne attiecībā uz projektiem, kuru izpildes tiesības ir ieguvusi otra puse”. *Saint-Gobain* nozīmīgāko klientu menedžeri esot piebilduši, ka uzskata, ka prasītāja ar savu rīcību ir “pieļāvusi kļūdu [..], neveicot saskaņošanu”. *Saint-Gobain* šajā ziņā esot vērsusi uzmanību uz pastāvošo sadarbību starp trīs lielajiem automašīnu stikla ražotājiem attiecībā uz modeļiem *Opel Frontera*, *Audi A3*, *Audi A6* un *Volkswagen Passat*. No šī apraksta arī izriet, ka *Saint-Gobain* ir lūgusi noturēt sanākumi Āhenē (Vācija), lai apspriestos “par *Lybra*, kā arī par nākamajiem projektiem”, un *K. H.* šo pēdējo minēto frāzi ir interpretējis tā, ka tā ir attiekusies uz *Volkswagen Passat*. Visbeidzot apraksts beidzas ar šādu piezīmi: “Lūdzu, nesaglabāriet šo dokumentu, no šīs sarunas nedrīkst palikt nekādas pēdas.”

- 75 Pēc prasītājas domām, šis apraksts ļauj vienīgi konstatēt *Saint-Gobain* pausto neapmierinātību attiecībā uz konkurētspējīgajām cenām, kuras tā piemēroja, piegādājot stiklus *Fiat*, konkrēti stiklus, kas bija paredzēti *Lancia Lybra*.
- 76 Tomēr šai interpretācijai nevar piekrist. Proti, no šī apraksta formulējuma var tikt secināts, ka *Saint-Gobain* nozīmīgāko klientu menedžeru neapmierinātības izpausmes attiecībā uz prasītāju iemesls bija tas, ka šī pēdējā minētā nebija ievērojusi ar *Saint-Gobain* noslēgto nolīgumu par *Lancia Lybra* paredzētā automašīnu stikla piegādi. Tomēr EKL 81. panta 1. punkta piemērošanas nolūkā nolīguma konkrēto seku ņemšana vērā ir lieka, ja ir redzams, ka tā mērķis ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū (Tiesas 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-198/99 P *Ensidesa*/Komisija, *Recueil*, I-11111. lpp., 60. punkts, un 2006. gada 21. septembra spriedums lietā C-105/04 P *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied*/Komisija, Krājums, I-8725. lpp., 136. punkts). Tādējādi tas, ka uzņēmums, kas piedalās nolīgumā par tirgus sadali, vēlāk neievēro norunātās cenas un kvotas, nevar uzņēmumu attaisnot (Tiesas 1989. gada 11. jūlija spriedums lietā 246/86 *Belasco* u.c./Komisija, *Recueil*, 2117. lpp.; Vispārējās tiesas 1995. gada 6. aprīļa spriedums lietā T-141/89 *Trefileurope*/Komisija, *Recueil*, II-791. lpp., 60. punkts; šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas spriedumu lietā T-148/89 *Trefilunion*/Komisija, *Recueil*, II-1063. lpp., 79. punkts).
- 77 Lai ilustrētu kontaktus, kas ir norisinājušies starp prasītāju un *AGC/Splintex* un *Saint-Gobain* pārstāvjiem par jauno *Volkswagen Passat* modeli, Komisija atsaucas arī uz *AGC/Splintex* toreizējā komercdirektora *G.* 2003. gada janvārī un martā sagatavotajām piezīmēm. Šīs piezīmes ietver it īpaši virkni datu par dažādajām jaunā *Volkswagen Passat* stiklu detaļām, it īpaši par to cenām. Tajās ir vairākkārt minēta automašīnu stikla ražotāju savstarpēja “kompensēšana”, un tajā šķietami ir norādīts, ka prasītāja ražojot 10 000 velmēta stikla vienību gadā.
- 78 Kā atzīst pati prasītāja, tai 2003. gada sākumā vairākkārt ir bijuši telefoniski kontakti ar *AGC/Splintex*, lai apspriestu jaunajam *Volkswagen Passat* paredzēto stiklu piegādi. Prasītāja tomēr uzsver, ka nekādā ziņā nebija saņēmusi solījumu, ka var rēķināties ar šo līgumu, un tas, ka *Volkswagen* galu galā tai pasūtīja stiklu, varēja būt izskaidrojams ar tās piedāvājuma konkurētspējīgo raksturu, kā arī “ar izstrādājuma, ko [tā] bija piegādājusi iepriekšējam *Passat* modelim, izcilo kvalitāti par ārkārtīgi konkurētspējīgu cenu”. Prasītāja arī apgalvo, ka trīs lielie automašīnu stikla ražotāji kopš 2001. gada bija nolēmuši piegādi attiecībā uz jauno *Volkswagen Passat* modeli sadalīt starp *Saint-Gobain*, *Pilkington* un pašu prasītāju tāpat kā attiecībā uz iepriekšējo modeli, turklāt neatkarīgi no tās gribas.
- 79 Šiem skaidrojumiem tomēr nevar piekrist. Ir tiesa, ka Komisijas iesniegto *G.* izdarīto piezīmju autore nav pati prasītāja. Taču ir jāuzsver, ka tā savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem ir atzinusi savu kontaktu ar *AGC* 2003. gada sākumā nepieņemamo raksturu. Piedevām pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzējas paziņojumu vairāki fragmenti apstiprina to, ka prasītāja telefonisko kontaktu laikā ar *AGC/Splintex* 2003. gadā ir lūgusi tai piešķirt jaunajam *Volkswagen Passat* paredzēto sānu stiklu piegādes līguma slēgšanas tiesības, lai saglabātu šo iepirkuma līgumu, kura slēgšanas tiesības tā bija ieguvusi attiecībā uz šīs pašas automašīnas iepriekšējo modeli. Saskaņā ar šiem pašiem paziņojumiem *Saint-Gobain* un *AGC/Splintex* pauda savu piekrišanu tam, ka prasītāja turpina piegādāt sānu stiklus jaunajam *Volkswagen Passat*. Turklāt no šī sprieduma 73.–76. punktā

minētās 2002. gada 22. maijā notikušās telefona sarunas starp, pirmkārt, *K. H.* un, otrkārt, *D. W.* un *V. G.*, apraksta izriet, ka prasītāja no tā brīža zināja par *Saint-Gobain* nodomu apspriest jaunajam *Volkswagen Passat* paredzēto stiklu piegāžu sadali.

80 Tādējādi ir jāuzskata, ka ir konstatēts, ka 2003. gada sākumā prasītājam bija koluzīvi kontakti ar *AGC/Splintex* par jaunajam *Volkswagen Passat* modelim paredzēto sānu stiklu piegādi. Apstāklim, ka trīs lielie automašīnu stikla ražotāji 2001. gadā bez konsultēšanās ar prasītāju bija nolēmuši, ka šim jaunajam modelim paredzēto stiklu piegāde tiks sadalīta tāpat kā attiecībā uz iepriekšējo modeli – starp *Saint-Gobain*, *Pilkington* un prasītāju – šajā ziņā nav nozīmes. Faktiski, pat pieņemot, ka šis apstāklis ir ticis konstatēts, no lietas materiāliem izriet, ka jaunā *Volkswagen Passat* modeļa izlaišana izraisīja specifiskas koluzīvas apspriedes, kurās šoreiz bija iesaistīta prasītāja.

81 Līdz ar to no tikko izklāstītās argumentācijas izriet, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, konstatējot, ka prasītājam laikposmā no 2001. gada novembra līdz 2003. gada martam ir bijuši zināmi divpusēji pret konkurenci vērsta rakstura kontakti ar, pirmkārt, *AGC/Splintex* un, otrkārt, *Saint-Gobain*.

– Par prasītājas līdzdalību visaptverošās aizliegtās vienošanās starp kluba biedriem norisē automašīnu stikla tirgū

82 Saskaņā ar šī sprieduma 60.–64. punktā atgādinātajiem principiem ar konstatējumu par zināmu divpusēju pret konkurenci vērsta rakstura kontaktu esamību laikposmā no 2001. gada novembra līdz 2003. gada martam starp prasītāju un, pirmkārt, *AGC/Splintex* un, otrkārt, *Saint-Gobain* vien tomēr nepietiek, lai izdarītu secinājumu par tās līdzdalību vienotajā un turpinātajā pārkāpumā, uz kuru attiecas apstrīdētais lēmums. Tā kā netiek apstrīdēts, ka prasītāja nav piedalījies nevienā no īstajām kluba sanāksmēm, faktiski ir jāpārbauda, pirmkārt, ka tā zināja vai arī tai obligāti bija jāzina, ka kolūzija, kurā tā piedalījās, bija šī vienotā un turpinātā pārkāpuma kopējā plāna, kas tika aprakstīts šī sprieduma 55. punktā, daļa, un, otrkārt, ka tā zināja vai arī tai obligāti bija jāzina visaptverošās aizliegtās vienošanās darbības joma un galvenās pamatiezīmes.

83 Tādējādi Vispārējai tiesai ir jāpārbauda, vai Komisija nav pieļāvusi kļūdu, secinot, ka prasītāja zināja vai arī tai obligāti bija jāzina, ka šī sprieduma 68.–81. punktā aprakstītie koluzīvie kontakti bija daļa no aizliegtas vienošanās attiecībā uz visu EEZ automašīnu stikla piegādes tirgu, koordinējot cenu un atlaižu politiku un piegādes stratēģiju, lai saglabātu minēto dalībnieku pozīciju stabilitāti minētajā tirgū un vienlaikus regulāri nodrošinot tirgus daļas, kā arī piemērojot korekcijas mehānismu (pēc analogijas skat. iepriekš 65. punktā minēto spriedumu lietā *Buchmann/Komisija*, 118.–122. punkts).

84 Šajā ziņā ir svarīgi norādīt, pirmkārt, ka Vācijas advokāta, kurš rīkojās anonīma klienta vārdā, Komisijai adresētajā vēstulē ar oficiālo paziņojumu par strīdīgās aizliegtās vienošanās pastāvēšanu (skat. šī sprieduma 4. punktu) prasītāja netika attēlota kā uzņēmums, kurš ir piedalījies aizliegtās vienošanās norisē.

85 Otrkārt, ir jāuzsver, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 113. un 114. apsvērumā atsauca uz divām nozīmīgām kluba sanāksmēm, kuras notika 2001. gada 6. decembrī un 2002. gada 10. jūlijā un kuru laikā šie uzņēmumi veica visaptverošu strīdīgās aizliegtās vienošanās darbības novērtējumu un vajadzīgos pielāgojumus, lai efektīvi turpinātu savas kolūzijas par tirgus daļām īstenošanu. Šo sanāksmju laikā tika sagatavotas tabulas, kurās bija norādītas prognozes vai mērķi attiecībā uz katra no šiem trīs uzņēmumiem tirgus daļām.

86 Proti, pirmkārt, nav apstrīdams, ka prasītāja nepiedalījās nevienā no šīm divām sanāksmēm, lai gan tās notika laikposmā, attiecībā uz kuru Komisija ir secinājusi, ka tā piedalījās pārkāpumā. Otrkārt, prasītāja, nav minēta provizoriskajās tirgus daļu tabulās, kuras šo sanāksmju laikā sagatavoja trīs lielie automašīnu stikla ražotāji.

- 87 Treškārt, šī sprieduma 72.–80. punktā aplūkotās ar roku rakstītās piezīmes neļauj izdarīt secinājumu, ka prasītājam bija obligāti jāsaprot, ka, īstenojot zināmus divpusējus pret konkurenci vērsta rakstura kontaktus ar *AGC/Splintex* un *Saint-Gobain* 2001. gada beigās, 2002. gadā un 2003. gada sākumā, tā iesaistījās visaptverošas aizliegtas vienošanās norisē ar mērķi nodrošināt minētās aizliegtās vienošanās dalībnieku tirgus daļu stabilitāti visā EEZ.
- 88 Ir tiesa, ka prasītājas darbinieka 2001. gada novembrī un decembrī izdarīto piezīmju vairākos fragmentos ir sniegtas norādes, kuru mērķis ir pierādīt, ka prasītāja zināja, ka starp trīs lielajiem automašīnu stikla ražotājiem pastāvēja vienošanās, kas pārsniedza Itālijas tirgus robežas. Tā, piemēram, 2001. gada 19. novembra piezīmēs ir lasāms, ka “*M.* ir noskaņots labvēlīgi attiecībā uz vienošanās noslēgšanu starp *Splintex* un *Soliver*, jo tām ir vienošanās ar *Saint-Gobain* un *Pilkington* [..]”, un 2001. gada 30. novembra piezīmēs var izlasīt, ka “[*M.*] šādā sanāksmē noteikti [vēlas] runāt par automašīnu stikliem attiecībā uz visām valstīm, nevis tikai Itāliju”. Arī no 2001. gada 30. novembra piezīmēm izriet, ka prasītāja ir apzinājusies, ka *M.* visdrīzāk gatavojās apspriedi paplašināt, attiecinot uz Eiropu, lai gan no šīm pašām piezīmēm atklājas, ka prasītāja bija devusi rīkojumu *D.* 2001. gada 4. decembrī paredzētās tikšanās ar [*M.*] laikā “runāt tikai par Itālijas tirgu”. Piedevām no 2001. gada 12. decembra piezīmēm izriet, ka, lai arī šī tikšanās notika, *D.* par to tomēr izteicās “ļoti neprecīzi” un ka tajā “vairs nebija runas par tikšanos [starp toreizējo prasītājas direktoru *S. B.* un *Splintex* direktoru *M.*]”. Šajās pašās piezīmēs *H.* vēl min savu “iespaidu, [ka] *D.* ir runājis ar [*M.*] par citām problēmām, kuras vispār nebija saistītas ar [prasītāju]”.
- 89 Ir tiesa arī, ka 2002. gada 29. maija telefona sarunas aprakstā ir atsauce uz “sadarbību” starp trīs lielajiem automašīnu stikla ražotājiem attiecībā uz četriem automašīnu modeļiem, kuri pieder divām automašīnu nozares grupām, proti, *General Motors* attiecībā uz *Opel Frontera* un *Volkswagen* attiecībā uz *Audi A3* un *Audi A6*, kā arī *Volkswagen Passat*. Ņemot vērā šo kontaktu raksturu, kā arī kontekstu, kurā tie notika, prasītāja varēja saprātīgi iedomāties, ka šo vienošanos vai sadarbības raksturs ir vērsts pret konkurenci. Prasītāja savā atbildē uz paziņojumu par iebildumiem turklāt ir atzinusi, ka ievērojamais lokšņu stikla cenu pieaugums, ar kuru tā saskārās it īpaši 2001. gada sākumā, tai ir licis noprast, ka šie trīs lielie automašīnu stikla ražotāji uztur koluzīvus kontaktus.
- 90 Ar šiem faktiem tomēr nepietiek, lai pierādītu, ka prasītāja zināja vai arī tai obligāti bija jāzina kluba biedru izvirzītais vispārējais mērķis nodrošināt stabilitāti automašīnu stikla tirgū, īstenojot koluzīvu darbību kopumu, kas attiecas uz gandrīz visiem automašīnu ražotājiem. Tādējādi “vienošanās” un “sadarbība”, uz kurām ir izdarītas atsauces, nesniedz nekādu norādi saistībā ar aizliegtās vienošanās starp trīs lielajiem automašīnu stikla ražotājiem raksturu un darbības jomu. Tāpat arī no atsauces uz sadarbību attiecībā uz četriem privāto automašīnu modeļiem, kuri pieder tikai divām automašīnu nozares grupām, nevar tikt secināts, ka prasītājam bija obligāti jāapzinās aizliegtās vienošanās, ciktāl tā attiecās uz visa tirgus stabilitātes nodrošināšanu, darbības joma, jo šāda atsauce varēja tikt saprasta arī tādējādi, ka tā atspoguļo atsevišķas pret konkurenci vērsta darbības, kas attiecas uz noteiktu piegādes līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, tomēr nenorāda uz vispārēju mērķi saglabāt dalībnieku tirgus daļas.
- 91 Šo iemeslu dēļ Komisijas iesniegtie dokumenti neļauj konstatēt arī, ka prasītāja zināja vai ka tai obligāti bija jāzina strīdīgās aizliegtās vienošanās darbības galvenie nosacījumi, proti, pirmkārt, ka tika veikta automašīnu ražotāju cenu un atlaižu politikas un piegādes stratēģijas koordinēšana, otrkārt, ka starp kluba biedriem regulāri tika rīkotas divpusējas un trīspusējas sanāksmes, lai pārbaudītu situāciju saistībā ar tirgus daļu nodrošināšanu, kā arī iepriekšējo sanāksmju laikā nolemto konkrēto kolūziju attiecībā uz noteiktu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu īstenošanu, un, treškārt, ka tad, ja piegādes līguma slēgšanas tiesību piešķiršana nav notikusi tā, kā ir bijis paredzēts, tika lemts par korektīviem pasākumiem savstarpēju kompensāciju veidā attiecībā uz noteiktiem piegādes līgumiem, lai garantētu, ka vispārējā situācija piedāvājuma ziņā EEZ līmeni atbilst norunātajam sadalījumam.

- 92 Runājot par *AGC/Splintex* darbinieka 2003. gadā izdarītajām piezīmēm, tās šos secinājumus neietekmē, jo, pirmkārt, tās ir *AGC/Splintex* iekšienē izdarītas piezīmes un, otrkārt un katrā ziņā, tās neietver faktus, kas ļautu konstatēt, ka prasītāja zināja vai arī tai obligāti bija jāzina strīdīgās aizliegtās vienošanās vispārējā darbības joma un galvenās pamatiezīmes, kas tika aprakstītas iepriekš šajā spriedumā.
- 93 Ceturtkārt, paziņojumā, ko pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēja Komisijai sniedza 2005. gada 19. decembrī, tā komentēja dažas *AGC/Splintex* bijušā tirdzniecības menedžera *B.* izdarītās piezīmes. Šajā paziņojumā pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēja prasītāju ir attēlojusi kā trešo personu attiecībā uz aizliegto vienošanos starp kluba biedriem. Tomēr pretēji Komisijas apgalvojumam šis apraksts nav ticis veikts saistībā ar konkrēta līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, bet saistībā ar minēto biedru tirgus daļu sadali – kas ir tikusi atspoguļota piezīmēs, ko 2002. gada 30. aprīļa sanāksmes laikā izdarīja *B.*, – attiecībā uz automašīnu ražotāju *Fiat*. Tādējādi šis apraksts ir saistīts ne tikai ar laikposmu, attiecībā uz kuru Komisija ir konstatējusi prasītājas līdzdalību pārkāpumā, bet turklāt arī ar vienu no automašīnu ražotājiem, attiecībā uz kuriem Komisija, pamatojoties uz prasītājas darbinieka rokrakstā izdarītām piezīmēm 2001. gada novembrī un decembrī, proti, vairākus mēnešus pirms 2002. gada 30. aprīļa sanāksmes, ir identificējusi koluzīvu kontaktu pastāvēšanu starp prasītāju un *AGC/Splintex*.
- 94 Pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēja šajā pašā savu paziņojumu fragmentā turklāt ir norādījusi – un pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzēja šajā ziņā citē prasītāju –, ka tad, ja līguma slēgšanas tiesības ieguva kāds no kluba biedru konkurentiem, šāda piegādes līguma slēgšanas tiesību piešķiršana neizraisīja kompensācijas piešķiršanu. Šī lietas materiālos ietvertā dokumenta mērķis tādējādi ir norādīt, ka laikā, attiecībā uz kuru Komisija tomēr ir konstatējusi prasītājas līdzdalību vienotā un turpinātā pārkāpumā, uz kuru attiecas apstrīdētais lēmums, piegādes līguma slēgšanas tiesību piešķiršana prasītājai no automašīnu ražotāja puses neizraisīja kluba biedru savstarpējās kompensēšanas mehānisma piemērošanu. Taču, kā tika atgādināts it īpaši šī sprieduma 21. un 55. punktā, minētajam mehānismam bija būtiska loma strīdīgās aizliegtās vienošanās darbībā, jo tas veicināja mērķa nodrošināt uzņēmumu [aizliegtas vienošanās] dalībnieku tirgus daļu vispārēju stabilitāti īstenošanu gadījumos, kad iepriekš starp kluba biedriem nolemtais piegādes līgumu sadalījums neīstenojās.
- 95 Piektkārt, nevar piekrist arī Komisijas argumentam, saskaņā ar kuru 2000. gada 27. oktobrī un 9. novembrī notikušo sanāksmju laikā izdarītajās piezīmēs ietverta atsauce uz prasītāju mērķis esot bijis apstiprināt ne tikai, ka trīs lielie automašīnu stikla ražotāji bija paredzējuši prasītājai lomu aizliegtās vienošanās kopējā plāna īstenošanā, bet arī ka prasītāja zināja vai arī tai obligāti bija jāzina par šo plānu.
- 96 Attiecībā uz šo punktu ir jānorāda, ka abas sanāksmes, uz kurām atsaucas Komisija, notika vairāk nekā gadu pirms datuma, sākot no kura tā ir konstatējusi prasītājas līdzdalību strīdīgajā pārkāpumā. Piedevām prasītāja ir noliegusi, ka būtu piedalījusies šajās apspriedēs vai arī ka kāds no to dalībniekiem būtu to informējis par apspriežu saturu. Runājot par 2000. gada 9. novembra sanākumi, Komisija turklāt apstrīdētā lēmuma 294. apsvērumā ir atzinusi, ka nepastāv neviens pierādījums, ka ar šo sanākumi saistītās piezīmes, kurās ir izdarīta atsauce uz prasītāju, ir sagatavojusi pēdējā minētā un tās vārdā ir nosūtījis kāds no dalībniekiem.
- 97 Vispārējā tiesa līdz ar to uzskata, ka šīs atsauces uz prasītāju, kas ir ietvertas piezīmēs, kuras ir izdarītas ilgu laiku pirms tās prezumētās līdzdalības pārkāpumā un sanāksmju laikā, par kurām nav pierādīts, ka tā ir tajās piedalījusies, neļauj konstatēt, ka tā zināja vai arī tai obligāti bija jāzina strīdīgās aizliegtās vienošanās vispārējā darbības joma un raksturīgās pamatiezīmes, kuras tika apkopotas šī sprieduma 55. punktā.

- 98 Sestkārt, runājot par Komisijas tiesas sēdes laikā veiktajām atsaucēm uz dažādiem pieteikuma iecietības programmas piemērošanai iesniedzējas paziņojumu izvilkumiem, ir jākonstatē, ka tās nespēj atspēkot šo secinājumu. Faktiski, pirmkārt, apstrīdētajā lēmumā nav ietverts nekāds īpašs pamatojums ar mērķi izklāstīt, kā minētie izvilkumi, apskatot tos kopsakarā ar šī sprieduma 72.–80. un 87.–92. punktā aplūkotajām ar roku rakstītajām piezīmēm vai arī to nedarot, varētu pierādīt, ka prasītāja zināja vai arī tai obligāti bija jāzina aizliegtās vienošanās vispārējā darbības joma un raksturīgās pamatiezīmes, kā arī tas, ka kontakti, kas tai bija bijuši ar konkurentiem laikposmā no 2001. gada beigām līdz 2003. gada martam, ir ietilpuši tās īstenošanā. Otrkārt un katrā ziņā, šie izvilkumi neļauj izdarīt šādu secinājumu.
- 99 Visbeidzot, septītkārt, atšķirība, kas pastāv starp kontekstu šajā lietā un lietā, kura bija pamatā iepriekš 53. punktā minētajam spriedumam lietā *Sigma Technologie*/Komisija, un ko ir uzsvērusi Komisija, šajā lietā nav noteicoša.
- 100 Ir tiesa, ka lietu *Sigma Technologie*/Komisija, kas attiecās uz koluzīvām darbībām siltumizolācijas cauruļu nozarē, pretēji šai lietai raksturoja, kā norāda Komisija, aizliegtās vienošanās struktūra divos līmeņos, attiecīgajā gadījumā – valsts un Eiropas līmenī. Tieši šādā kontekstā Vispārējā tiesa secināja, ka Komisija nebija pierādījusi, ka *Sigma Technologie*, piedaloties nolīgumā par Itālijas tirgu, ir zinājusi par citu uzņēmumu pret konkurenci vērstajām darbībām Eiropas mērogā vai arī ka tā saprātīgi varēja tās paredzēt (iepriekš 53. punktā minētais spriedums lietā *Sigma Technologie*/Komisija, 44. punkts).
- 101 Tomēr nav iemesla, kas attaisnotu iepriekš 53. punktā minētajā spriedumā lietā *Sigma Technologie*/Komisija piemērotā principa – atbilstoši kuram ar to vien, ka nolīguma, kurā ir piedalījies uzņēmums, mērķis sakrīt ar visaptverošās aizliegtās vienošanās mērķi, nepietiek, lai atzītu šī uzņēmuma atbildību par līdzdalību visaptverošās aizliegtās vienošanās norisē, – piemērošanas jomas attiecināšanu tikai uz tādu aizliegtu vienošanos gadījumiem, kurās nolīgumi ir tikuši slēgti dažādos ģeogrāfiskos līmeņos (šajā ziņā skat. iepriekš 65. punktā minēto spriedumu lietā *Buchmann*/Komisija, 118.–122. punkts; pēc analogijas skat. arī iepriekš 63. punktā minēto spriedumu lietā *Quinn Barlo u.c.*/Komisija, 142.–151. punkts). Vienīgais noteicošais kritērijs, lai konstatētu uzņēmuma līdzdalību visaptverošās aizliegtās vienošanās norisē, faktiski ir saistīts ar izvērtējumu, vai tad, kad šis uzņēmums piedalījās kādā no nolīgumiem vai saskaņotām darbībām, tas zināja vai arī tam bija jāzina, ka, to darīdams, tas ir iesaistījies minētās visaptverošās aizliegtās vienošanās norisē, šādi pauzdam savu iesaistīšanos šīs aizliegtās vienošanās norisē.
- 102 Tātad no šī sprieduma 84.–98. punktā izklāstītās argumentācijas izriet, ka Komisija šajā lietā šo pierādījumu nav sniegusi. Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka strīdīgā aizliegtā vienošanās bija organizēta tikai EEZ līmenī.
- 103 Par šo punktu vēl ir jāpiebilst, ka Komisija nepamato savu apgalvojumu, saskaņā ar kuru atšķirībā no aizliegtās vienošanās par Itālijas tirgu lietā, kas bija pamatā iepriekš 53. punktā minētajam spriedumam lietā *Sigma Technologie*/Komisija, ir maz iespējams, ka prasītājas pret konkurenci vērstajām divpusējām apspriedēm ar diviem tās konkurentiem varēja būt jēga, ja tās neietilpa plašākā kopējā plānā. Tieši pretēji, kā jau tika norādīts šī sprieduma 90. punktā, bija iedomājams, ka bija nolemts veikt atsevišķas koluzīvas darbības, lai piešķirtu noteiktu piegādes līgumu slēgšanas tiesības, kas tomēr nenorāda uz vispārēju mērķi nodrošināt šādu darbību veicēju tirgus daļu stabilitāti automašīnu stikla tirgū EEZ.
- 104 Komisijas norādītie apstākļi līdz ar to neveido pietiekamu norāžu kopumu, lai secinātu, ka prasītāja ir piedalījies vienotā un turpinātā pārkāpumā, kurā bija iesaistīti trīs lielie automašīnu stikla ražotāji un uz kuru attiecas apstrīdētais lēmums.
- 105 Šajā kontekstā ir jānorāda arī Komisijas arguments, saskaņā ar kuru prasītāja nav publiski distancējusies no kluba biedru sanāksmju satura, lai varētu izvairīties no atbildības, kas šķietami ir saistīta ar tās līdzdalību šo pēdējo minēto izdarītajā vienotajā un turpinātajā pārkāpumā. Faktiski

šādam konstatējumam būtu nozīme tikai tad, ja Komisija būtu izpildījusi tai noteikto pierādīšanas pienākumu, kas tā nav šajā gadījumā (šajā ziņā skat. Tiesas 2004. gada 6. janvāra spriedumu apvienotajās lietās C-2/01 P un C-3/01 P *BAI* un Komisija/*Bayer, Recueil*, I-23. lpp., 62. un 63. punkts).

106 No tā izriet, ka pirmais pamats ir jāapmierina.

Par, izskatot pirmo pamatu, atklātā prettiesiskuma sekām, kas izpaužas [daļējā lēmuma] atcelšanā

107 Ņemot vērā šī sprieduma 68.–81. punktā ietverto argumentāciju, saskaņā ar kuru prasītāja laikposmā no 2001. gada novembra līdz 2003. gada martam ir piedalījusies zināmās divpusējās pret konkurenci vērsta rakstura apspriedēs ar *AGC/Splintex* un *Saint-Gobain*, vēl ir jānoskaidro, kādas ir, izskatot pirmo pamatu, atklātā prettiesiskuma sekas, kas izpaužas [daļējā lēmuma] atcelšanā.

108 LESD 264. panta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka ar prasību atcelt tiesību aktu apstrīdētais tiesību akts var tikt atzīts par spēkā neesošu tikai tad, ja prasība ir pamatota (iepriekš 63. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Verhuizingen Coppens*, 36. punkts). Tādējādi tas vien, ka Vispārējā tiesa vienu no prasītāja prasības atcelt tiesību aktu pamatošanai izvirzītajiem pamatiem uzskata par pamatotu, šai tiesai vēl neļauj atcelt apstrīdēto tiesību aktu pilnā apmērā. Faktiski atcelšana pilnā apmērā nevar tikt noteikta, ja ir pilnīgi acīmredzams, ka minētais pamats, kas attiecas vienīgi uz kādu konkrētu apstrīdētā tiesību akta aspektu, var pamatot tikai daļēju atcelšanu (skat. iepriekš 63. punktā minēto spriedumu lietā Komisija/*Verhuizingen Coppens*, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

109 Līdz ar to, ja uzņēmums ir tieši piedalījies vienā vai vairākās pret konkurenci vērstajās darbībās, kuras veido vienotu un turpinātu pārkāpumu, bet ja nav ticis konstatēts, ka šis uzņēmums ar savu rīcību ir vēlējis piedalīties pārējo aizliegtās vienošanās dalībnieku izvirzīto mērķu īstenošanā un ka tam ir bijušas zināmas pārējās minēto dalībnieku iecerētās vai īstenotās prettiesiskās darbības šo pašu mērķu īstenošanai vai arī ka tas varēja saprātīgi tās paredzēt un bija gatavs uzņemties ar tām saistīto risku, Komisijai ir tiesības tam inkriminēt tikai darbības, kurās tas ir piedalījies tieši, un pārējās tādas minēto dalībnieku iecerētās vai īstenotās pret konkurenci vērstās darbības to pašu mērķu īstenošanai, ko īstenoja šis uzņēmums, attiecībā uz kurām ir pierādīts, ka tas varēja saprātīgi tās paredzēt un bija gatavs uzņemties ar tām saistīto risku (iepriekš 63. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Verhuizingen Coppens*, 44. punkts). Tomēr tas nevar būt pamats šī uzņēmuma atbrīvošanai no atbildības par darbībām, par kurām ir skaidrs, ka tas tajās ir piedalījies, vai par kurām ir skaidrs, ka attiecībā uz tām var atzīt uzņēmuma atbildību (iepriekš 63. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Verhuizingen Coppens*, 45. punkts).

110 Tomēr šāda Komisijas lēmuma, ar ko visaptverošu aizliegtu vienošanos kvalificē par vienotu un turpinātu pārkāpumu, sadalīšana ir apsverama tikai tad, ja, pirmkārt, attiecīgajam uzņēmumam administratīvās procedūras ietvaros ir bijusi iespēja saprast, ka tam tiek pārņemta ne tikai līdzdalība minētajā pārkāpumā, bet arī zināmās šo vienošanos veidojošās darbībās, un līdz ar to šajā ziņā aizstāvēties, un, otrkārt, ja minētais lēmums šajā aspektā ir pietiekami skaidrs (šajā ziņā skat. iepriekš 63. punktā minēto spriedumu lietā Komisija/*Verhuizingen Coppens*, 46. punkts).

111 Šajā lietā atbildē uz repliku Komisija apgalvo, ka savākie pierādījumi par divpusējiem kontaktiem starp prasītāju un *AGC/Splintex*, kā arī *Saint-Gobain* atklāj Savienības konkurences tiesībās aizliegtu saskaņotu darbību esamību.

112 Neatkarīgi no šī apgalvojuma iespējamās pamatotības tomēr ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā prasītājas līdzdalība divpusējos kontaktos, kas tai laikposmā no 2001. gada beigām līdz 2003. gada martam bija ar *AGC/Splintex* un *Saint-Gobain*, nav tikusi patstāvīgi kvalificēta kā EKL 81. panta pārkāpums. Komisija apstrīdētā lēmuma 498. apsvērumā turklāt ir norādījusi, ka “[būtu bijis] mākslīgi [attiecīgo uzņēmumu] turpināto rīcību, kurai ir raksturīgs viens un tas pats mērķis, sadalīt sīkāk,

saskatot tajā vairākus atšķirīgus pārkāpumus, kaut gan runa gluži pretēji [ir] par vienu vienotu pārkāpumu, kas ir pakāpeniski konkretizējies gan nolīgumos, gan saskaņotās darbībās” (pēc analogijas skat. Tiesas 2013. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-287/11 P Komisija/*Aalberts Industries* u.c., 65. punkts).

- 113 Tādējādi atbilstoši šī sprieduma 110. punktā atgādinātajiem principiem Savienības tiesa šādos apstākļos nevar pati veikt šādu kvalifikāciju, lai nepiesavinātos ar EKL 85. pantu Komisijai piešķirto kompetenci attiecībā uz Savienības konkurences tiesību pārkāpumu izskatīšanu un sodīšanu par tiem.
- 114 Tādējādi šajos apstākļos ir jānolemj atcelt 1. panta d) punktu un 2. panta d) punktu apstrīdētajā lēmumā, kurā grozījumi izdarīti ar Lēmumu C(2009) 863, galīgā redakcija, ciktāl, pirmkārt, tajos ir tikusi konstatēta prasītājas līdzdalība laikposmā no 2001. gada 19. novembra līdz 2003. gada 11. martam prettiesiskas aizliegtas vienošanās automašīnu stikla tirgū EEZ norisē un, otrkārt, tai tāpēc ir ticis uzlikts naudas sods EUR 4 396 000 apmērā, un izskatīt citus prasības pamatus nav vajadzības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 115 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 116 Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītājas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

nospiež:

- 1) atcelt 1. panta d) punktu un 2. panta d) punktu Komisijas 2008. gada 12. novembra Lēmumā C(2008) 6815, galīgā redakcija, par procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39.125 – Automašīnu stikls), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas 2009. gada 11. februāra Lēmumu C(2009) 863, galīgā redakcija, ciktāl, pirmkārt, tajos ir tikusi konstatēta *Soliver NV* līdzdalība laikposmā no 2001. gada 19. novembra līdz 2003. gada 11. martam prettiesiskas aizliegtas vienošanās automašīnu stikla tirgū Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ) norisē un, otrkārt, tai tāpēc ir ticis uzlikts naudas sods EUR 4 396 000 apmērā;
- 2) Eiropas Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Forwood

Dehousse

Schwarcz

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2014. gada 10. oktobrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Apstrīdētais lēmums	3
Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi	6
Juridiskais pamatojums	6
Lietas dalībnieku argumenti	7
Vispārējās tiesas vērtējums	9
Par prasītājas argumentācijas pamatotību	9
– Ievada apsvērumi un principu pārskats	9
– Par kontaktu starp prasītāju un noteiktiem tās konkurentiem pret konkurenci vērsto raksturu...	11
– Par prasītājas līdzdalību visaptverošās aizliegtās vienošanās starp kluba biedriem norisē automašīnu stikla tirgū	14
Par, izskatot pirmo pamatu, atklātā prettiesiskuma sekām, kas izpaužas [daļējā lēmuma] atcelšanā	18
Par tiesāšanās izdevumiem	19